

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	3.Kf.700.052/2023/8.
A felperes:	felperes felperes címe
A felperes képviselője:	felperest képviselő ügyvéd felperesi képviselő címe
Az alperes:	alperes alperes címe
Az alperes képviselője:	alperest képviselő kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	közzszolgálati tárgyú közigazgatási jogvita elbírálása
A fellebbezést benyújtó fél:	felperes, 106. sorszám alatt
A fellebbezéssel támadott határozat:	Veszprémi Törvényszék 4.K.700.346/2020/104. számú ítélete

Í T É L E T

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 225.000 (kettőszázhuszonötezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 2004. április 13. napjától állt az alperes jogelődjével, a hivatallal kormánytisztviselői jogviszonyban, annak Törzskari és Jogi Osztályán jogi szakreferens munkakörben. Az alperesi jogelőd belső ellenőrzési osztálya által - a hivatal munkaidő kihasználtságára és a munkafegyelem helyzetére 2015. július 1-től 2016. január 31-ig terjedő időszakra nézve - lefolytatott vizsgálatról készített jelentésben rögzítette, hogy felperes 2016. január 18-án 08 óra 18 perckor a főbejárati ajtó erőráhatással történő nyitásával és kártyahasználat nélkül távozott munkaidőben a munkahelyéről és 09 óra 59 perckor kártyahasználat nélkül lépett be az épületbe. A munkáltató a jelentésben foglalt méltatlanságot megalapozó magatartásról a felperest 2016. május 17. napján tájékoztatta és 24 órán belüli védekezése előterjesztésére hívta fel. A munkáltató amiatt, mert a felperes 2016. január 18-án a kirendeltség üzemszerűen működő főbejárati ajtajának indokolatlan erőráhatással történő nyitásával, a be- és kilépést azonosító elektronikus (proximity) kártya használata nélkül távozott, a 2016. május 18-án kelt intézkedésével a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011.évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Kttv.) 76. § (1) bekezdés e) pont, 63. § (2) bekezdés a) pont és a 64. § (1) bekezdés szerint méltatlanságra alapítottan, azonnali hatállyal megszüntette a kormánytisztviselői jogviszonyát.

[2] A munkáltató 2016. május 23-án tartott állománygyűlésen közölte a felperes jogviszonyának felmentéssel való megszüntetését. A felperes 2016. május 24. napjától 90 napig álláskeresői járadékban részesült, 2016. szeptembertől városnév az ügyvédi irodának – 2016. november 1-től alkalmazott ügyvédjeként – dolgozott, 2016. szeptember 23-án sikeres jogi szakvizsgát tett, 2018. október 5. napján gyermeke született, 2021. július 1-től ügyvédként a ügyvédi kamara 1 az ügyvédi kamara 2-ből átjegyezte.

[3] A felperes közszolgálati panaszának a Közszerzői Döntőbizottság (a továbbiakban: KDB) 2016. szeptember 30-án kelt IHÁT-PDF/953/17/2016. számú határozatával részben helyt adott és a kormányzati szerzői jogviszony jogellenes megszüntetése okán kötelezte a munkáltatót a felperes javára 7 havi illetményének megfelelő 1.941.800 forint általánysértés megfizetésére. A Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 2019. november 6. napján kelt 4.Kf.650.301/2019/6. számú jogerős ítéletével Zalaegerszegi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2.M.117/2017/54. számú kiegészített ítéletét, - amely a KDB határozatát megváltoztatta és az általánysértés összegét leszállította - részben megváltoztatta, és az általánysértés összegét 18 havi illetményének megfelelő 4.993.200 forintra felemelte.

A felperes keresete és az alperes védekezése

[4] A felperes 2019. május 15-én előterjesztett, többször módosított és pontosított keresetében az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdés és II. cikk, a polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:42.§ (1)-(2) bekezdés, 2:45. § (1)-(2) bekezdések, 2:52.§ alapján, a jogellenes munkáltatói felmentéssel összefüggésben kérte az alperes kötelezését sérelemdíj címén 9.000.000 forint és azután 2016. május 18. napjától járó késedelmi kamat megfizetésére akként, hogy ebből a jóhírnév megsértésére alapítottan 5.000.000 forint, az élet és testi épség, egészség megsértése miatt 2.000.000 forint, az emberi méltóság mint személyiségi jog megsértésére hivatkozással 2.000.000 forint sérelemdíjat

igényelt. Hivatkozott továbbá a felmentéssel összefüggésben a munkáltató joggal való visszaélésére, rendeltetésellenes joggyakorlására is.

[5] Személyiségi jogai megsértése körében azt állította, hogy a 2016. május 23-án 74 fő részvételével tartott állománygyűlésen a felmentése kapcsán elhangzott tájékoztatással az alperes a jóhírnevét megsértette, mert a méltatlanság miatti elbocsátásának közlése alkalmas volt a hátrányos megítélésének kiváltására, a róla kialakult negatív értékítéletet az utóbb valótlannak bizonyult felmentés közlése és ennek a ténynek az elhíresztelése okozta, ezért nem tudott a megyében elhelyezkedni a közsférában, sem pedig a jogi pályán. Az emberi méltóságának alperes általi megsértésére hivatkozott, egyrészt amiatt, mert a munkáltató a felmentés napján kizárta az épületből, letiltva a beléptető kártyáját, ezzel kizárta annak lehetőségét is, hogy a személyes tárgyait elhozza; azokat az alperes a helyére felvett új dolgozóval csomagoltatta össze és kitette a folyosóra. Másfelől a méltatlanság jogcímén kiadott felmentés a Kttv. 85. § (4) bekezdés a) pontja alapján ellehetetlenítette abban, hogy a megyében a közigazgatásban dolgozzon, jogásként bizalmi állást kapjon, szakmai karriert építsen, szakmájában kiteljesedjen. Az intézkedés saját és gyermeke életminőségének, életszínvonalának, anyagi helyzetének hátrányos megváltozását eredményezte.

[6] A jogellenes felmentéssel hozta összefüggésbe az élet, a testi épség, és az egészség személyiségi joga megsértését is. Arra hivatkozott, hogy a munkahely elvesztését a keresetlevél benyújtásáig nem tudta feldolgozni, a karrierje derékba törése után hosszú ideig poszttraumás stresszel és depresszióval küzdött. Azáltal, hogy egyik napról a másikra korábbi életpályája, jövőképe teljes feladására kényszerült, újra kellett kezdenie az életét, hónapokig nem tudott elhelyezkedni; zaklatott, stresszes állapotban volt, mély lelki válságba került, csak altatóval tudott aludni, amit felerősítettek a valótlán vádak visszhangjai és a sorozatos munkáltatói elutasítások, váratlanul sírógörcsök törtek rá. Amiatt szorongott, hogy megbélyegzett lett a városban és negatív értékítélet alakult ki róla a közsférában és sokáig nem ment ki az utcára, társaságba egyáltalán nem járt; attól félt, hogy váratlanul rátör a pánik és sírni fog, illetőleg véletlenül összefut egy ismerőssel. A korábbi szabadidős tevékenységeiről lemondott: nem járt többet sportolni, színházba, moziba, csak a családjára és a barátnője támogatására számíthatott, akik segítettek a depresszív állapotából kilábalni.

[7] Az alperes védiratában a kereset elutasítását kérte. Vitatta, hogy személyiségi jogsértést valósított meg. Hivatkozott arra, hogy a – a felmentés jogellenessége ellenére – a felperes nem cáfolta, hogy a munkáltatói intézkedésben terhére rótt kötelezettségszegést elkövette, ezért a korábbi munkaügyi perben valótlán vád vagy valótlán tény a munkáltató terhére nem igazolódott. Azzal érvelt, hogy a jogviszony jogellenes megszüntetése önmagában nem jelenti emberi méltóság sérelmét, ezért a sérelemdíjra sem ad alapot; a sérelemdíj megállapításához a személyiségi jogsérelmet jelentő többlettényállás szükséges. Az élet, testi épség, és egészséghez való alapvető jog megsértésével összefüggésben kifejtette, hogy a felperes szakember segítségét nem vette igénybe pszichés zavarainak jelentkezése idején, mentális egészségi állapotának megromlását nem valószínűsítette. Nem jelölte meg, hogy mikor és milyen szakemberhez fordult a pszichés panaszaiival (pszichológushoz vagy pszichiáterhez) és erre vonatkozó orvosi dokumentációt sem csatolt. Azt is kifogásolta, hogy joggal való visszaélést valósított meg; a munkaügyi bíróság is megállapította, hogy az anyagi jog megsértése fogalmilag kizárta a rendeltetésellenes joggyakorlás megállapítását.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[8] Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította.

[9] Ítéletét a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 88. § (1) bekezdés a) pontjára, a Kttv. 11. § (4) bekezdésére, a Ptk. 2:42. § (2) bekezdésre, 2:43. § a) pontra, 2:45. § (2) bekezdésre, 2:52. § (1)-(3) bekezdésére alapította, figyelemmel a Kp. 5. § (4) bekezdésre.

[10] A joggal való visszaélés tilalmába ütköző és rendeltetésellenes joggyakorlásra alapított keresetet nem találta megalapozottnak, mert a felmondás jogszerűségének vizsgálata során arról a Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság már állást foglalt és a jogkérdést már eldöntötte.

[11] Az emberi méltóság megsértésével összefüggésben kifejtette, hogy többlettényállás hiányában a felmentés jogellenessége önmagában nem alapozza meg a sérelemdíj iránti igényt (Fővárosi Ítéltábla 2.Mf.31.252/2020/7.); a Kttv. 85. § szabályai nem alkalmazhatóak a felperesre, mert már fennálló kormánytisztviselői jogviszony tekintetében írnak elő összeférhetlenségi tilalmakat. A perbeli bizonyítékok, tanúvallomások értékelése alapján arra következtetett, hogy a felperes nem bizonyította a munkáltató emberi méltóságot sértő magatartásait: a munkahelyről való kizárását, személyes tárgyai elhozatalának megakadályozását, vagy a munkatársaktól való elbúcsúzás ellehetetlenítését, és a személyes tárgyai emberi méltóságát sértő kezelését. A beléptető kártyája inaktiválását a törvényszék nem találta jogszabálysértőnek.

[12] Az elsőfokú bíróság a jóhírnév sérelmével összefüggő kereset kapcsán figyelembe vette a Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 4.Kf.650.301/2019/6. számú, a felmentés jogellenessége tárgyában hozott jogerős ítéletét és megállapította, hogy a munkaügyi bíróság sérelemdíj iránti kereset hiányában az átalánykártérítés körében a felperes nem vagyoni jogsérelmét nem vizsgálhatta, emiatt a jóhírnév munkáltató általi megsértését a perben kellett bizonyítania, amelynek a felperes nem tett eleget. Nem bizonyította, hogy az alperesi munkáltató a 2016. május 23-i állománygyűlésén közölte a munkavállalókkal a felmondás tényén túl annak jogcímét és módját, ebből következően azt sem lehetett megállapítani, hogy a munkáltatónál, illetőleg város 1-ben elterjedt pletyka a munkáltatói jogkör gyakorlójának tevőleges magatartása okán alakult volna ki. Önmagában a felmentés jogellenessége pedig nem eredményezhette a jó hírnév munkáltató általi megsértését.

[13] Az elsőfokú bíróság – bizonyítatlansága folytán – a felperes élet, testi épség, és egészség megsértéséhez fűződő személyiségi jogsérelmét, a jogellenes felmondással összefüggő pszichés betegségei kialakulását, ezen felül az életminősége megromlásával járó személyisége megváltozását sem tudta megállapítani. Ekörben bizonyítékként vette figyelembe az aggálytalannak ítélt szakértő neve kirendelt szakértői véleményét és a perben keletkezett iratokat, emellett értékelte tanú 1, tanú 2 és tanú 3 tanúvallomásait. A kirendelt szakértő kizárása iránti kérelmet, elfogultság hiányában megtagadta.

[14] A pervesztes felperest az alperes perköltségének a megfizetésére kötelezte a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 82. § (1) bekezdése, 83. § (1) bekezdése szerint, amelynek mértékét 575.706 forint összegben a 9.632.734 forintos pertárgyérték alapulvételével határozta meg a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 3. § (2) bekezdésre alapítottnan.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[15] A felperes a fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és az alperesnek a módosított kereset alapján 9.000.000 forint sérelemdíj és kamatai megfizetésére kötelezését, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását kérte. Mindkét esetre kérte az alperes első- és másodfokú perköltségben való marasztalását. A másodlagos fellebbezési kérelmében az elrendelt új elsőfokú eljárásban a Kp. 78. § (1) bekezdés, Pp. 311. § (1) bekezdés, 316. § (1) és (3) bekezdés alapján a kirendelt szakértő kizárását és új szakértő kirendelését indítványozta. A másodfokú bíróság felülbírálati jogkörére figyelemmel a Pp. 369. § (3) bekezdés a) és c) pontja alapján a tényekből eltérő jogkövetkeztetés levonását és azok eltérő minősítését kérte.

[16] Az emberi méltóság megsértése miatti sérelemdíj iránti kereset bizonyítatlanságon alapuló elutasítását – jogszabálysértés megjelölése nélkül – vitatta. Az épületbe való bejutás és személyes tárgyai elvitele kapcsán kifogásolta, hogy az elsőfokú ítélet nem tartalmazza a peres eljárás során indítványozott a biztonsági kamera-felvételek, és kártyahasználat adatainak becsatolása alperesi megtagadását, aki felhívás ellenére azt nem teljesítette és ezzel joggal való visszaélést követett el. Hivatkozott a munkáltató munkahelyre való szabad bejutást akadályozó, emberi méltóságot sértő magatartást minősítő EBH170. 2008. számú eseti döntésre. Ugyancsak eljárási jogszabályhely megjelölése nélkül hivatkozott tanú 4 tanúvallomása, 2016. május 17-én írt személyes találkozót kérő levele és a belépőkártya postai úton való visszaküldése és egyéb körülmények és tények téves bírói értékelésére is. Nem vette figyelembe a bíróság a munkaügyi per adatait, pl. azt, hogy holmiját egy kolléga csomagolta össze és kezelte, annak elhozataláig, amely önmagában is megalapozza az emberi méltóság sérelmét. A Kp. 3. § (1) bekezdés, Pp. 4-5. § megsértését állítva hivatkozott az alperessel jogviszonyban álló tanúk, kifejezetten tanú 4 egzisztenciális függőségére és arra, hogy alperes a tanúval a periratokat megismertette és ezzel jogellenesen befolyásolta.

[17] A fellebbezésben is megismételte, hogy a közsférában való újra elhelyezkedését a Kttv. 85. § (4) bekezdés a) pontja – a méltatlanság miatti felmentés okán – kizárta, elhelyezkedési nehézségeit a munkaügyi per során a volt munkáltató nem tette vitássá. Iratellenesnek tartotta, hogy a 2016. október 1. óta a ügyvédi kamara 1 által nyilvántartásba vett ügyvéd lenne, mert 2016. októbertől 2018. októberéig egy pécsi ügyvédi iroda alkalmazásában állt.

[18] A jóhírnév megsértése körében kifogásolta, hogy iratellenesen és a Kp. 3. § (1) bekezdésébe, 36. § (1) bekezdés l) pontjába, Pp. 4-5. §-ba ütközően a tanúvallomások téves értékelésével jutott arra a következtetésre, hogy a munkáltató az állománygyűlésén csupán a felmondás tényét közölte, és hogy a tőle elterjedt pletyka nem az alperes tevőleges magatartása okán alakult ki. Hivatkozott arra, hogy ennek ellenkezőjét tanú 5, tanú 6 és tanú 1 tanúk vallomásai igazolják. Kifogásolta, hogy a törvényszék tanú 4 alperesi tanú vallomását kétséget kizáróan valónak fogadta el, míg a felperesi tanúk vallomását észszerűtlenül szinte teljes mértékben mellőzte. Azzal érvelt, hogy a perdöntő vallomást tevő alperesi tanúk (tanú 7, tanú 8 és tanú 4) vezetői pozícióban dolgozó, a munkáltatóval egzisztenciális függésben állók, ezért vélelmezte a periratok tanúk általi megismerését és a tárgyalás előtti kioktatásukat. tanú 7 tanúval az alperes a Kp. 3. § (1) bekezdésébe és a 4 -5. §-ba ütközően a periratokat megismertette, emiatt a törvényszék a tanúvallomást nem vehette figyelembe, amellyel sérült a Ptk. 2:43. § e) pont szerinti személyes adatok védelméhez való joga. A Kp. 78. § (1) bekezdés, 84. § (2) bekezdés, Pp. 294. § (6) bekezdés, 346.§ (4) bekezdés sérelmét állítva kifogásolta tanú 5 és tanú 4 tanúk szembesítésének elmulasztását, annak ellenére, hogy a tanúk – az állománygyűlésen, és az osztályvezetői értekezleten elhangzottak kapcsán –

ellentétesen nyilatkoztak, és a tanúk szembesítésével kérte a bizonyítási eljárás kiegészítését a másodfokú eljárásban.

[19] Az élet és testi épség, egészség megsértése személyiségi jogsérelem vonatkozásában túlnyomóan jogszabálysértés megjelölése nélkül vitatta az elsőfokú bíróság bizonyíték-értékelését és arra alapított okszerűtlen, ellentmondó következtetéseit a felmondással okozott egészségromlása, vagy életminőségének a (tartós) romlása tekintetében. Téves, hogy a jogviszony megszüntetése részére mentális zavart, depressziót nem okozott és az erre vonatkozó orvosi dokumentáció nem áll rendelkezésére, mert tanú 2 pszichológus és tanú 3 pszichiáter nyilatkozatai mindezt cáfolják. Hivatkozása szerint az alperes belekényszerítette egy hosszú évekig tartó, megterhelő munkaügyi pereskedésbe: 4 év alatt újra átélte a felmondást követő eseményeket; jogviszonyának jogellenes megszüntetése és az ebből következő folyamatok mentális zavart, depressziót okoztak, gyógyszert szedett (Xanax, Frontin) és jelenleg is poszt-traumás stressz szindrómával (PTSD) kezelik. A szakértői vélemény reá és jogi képviselőjére, valamint a pervezetésre tett személyeskedő, sértő kinyilatkoztatásai sértik – a Kp. 2. § (2) bekezdésében és a 3. § (1) – (2) bekezdéseiben elvárt – jóhiszemű és tisztességes eljárás alapvető elveit, ezért a szakértő kizárásának mellőzése sérti a Kp. 78. § (1) bekezdését, Pp. 316. § (1) bekezdését; a szakértőtől a feladatok tárgyilagos, részrehajlásmentes teljesítése nem várható. A szakvéleményt az igazságügyi szakértőkről 2016. évi XXIX. törvény (a továbbiakban: Szaktv.) 45. § (2) bekezdése, 47. § (6) bekezdése alapján aggályosnak tartotta és a Pp. 311. § (1) bekezdése alapján a perben új szakértő kirendelését kérte. Kifogásolta a szakvélemény iratellenes megállapításait; pánikbetegsége, szorongásos depresszió, poszttraumás stressz fennállásának, személyiségtípusa téves értékelését. A szakértő által figyelembe vett televíziós felvétel, amely a Jogpontok szolgáltatónál ellátott munkavégzését igazolja a Pp. 269. § (1) bekezdés c) pontja alapján jogsértő módon megszerzett bizonyítási eszköz, amit az elsőfokú bíróság a Kp. 78. § (1) - (2) bekezdés, (5) bekezdés a) pont és (6) bekezdés megsértésével a Pp. 278-279. §-ba ütközően vett figyelembe és alapította rá tényállását.

[20] A felperes a fellebbezése további részében hivatkozott az elsőfokú ítélet több, az ügy érdemére is kiható iratellenesnek állított tényadatára (így az alperesnél betöltött beosztása, táppénz időtartama, a munkaügyi perben megállapított átalánykártérítés összege), amelyek egy részére okiratokat is csatolt. Az anyagi jogerőhatásra hivatkozással kifogásolta az elsőfokú ítélet munkaügyi perben hozott jogerős döntéssel összefüggésben tett megállapításait. Azzal érvelt a Kp. 78. § (1)-(2) bekezdésére hivatkozva, hogy a vitatottan szubjektív szempontok alapján mérlegelt okiratokat az elsőfokú bíróságnak egyenként és összességében kellett volna értékelnie, figyelembe kellett volna vennie összefüggéseiket és ellentmondásaikat, és ennek eredményeként kellett volna kialakítania a valóságról szerzett meggyőződését, és azokat ténymegállapítások formájában rögzíteni a határozata indokolásában. Az elsőfokú bíróság ehhez képest a tényállást nem állapította meg megfelelően, jogi következtetéseit nem a perben becsatolt okirati bizonyítékoknak megfelelő tényállásból vonta le és ennek eredményeként anyagi jogi jogszabályt sértő ítéletet hozott [Ptk. 2:43. § a) pont, 2:45. § (2) bekezdés, 2:52. §]. Vitatta a pertárgyérték és a perköltség téves megállapítását is.

[21] A másodfokú eljárásban tartott tárgyaláson a felperes egyes fellebbezési érveit megismételte, tanú 4 és a szakértő elfogultságát állította.

[22] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltségben való marasztalását kérte. Egyetértett a törvényszék által megállapított tényállással és az abból levont helytálló következtetéssel. Álláspontja szerint a

felperes fellebbezésében helytelenül vitatta a bizonyítékok hiányos, a tanúvallomások téves értékelését, a jogerős ítéletben sem anyagi, sem eljárásjogi jogszabálysértés nem állapítható meg.

[23] A bírói gyakorlat alapján hivatkozott arra, hogy a jogviszony jogellenes megszüntetése önmagában nem jelenti az emberi méltóság sérelmét, ezért sérelemdíjra nem ad alapot (Kúria Mfv.II.10.249/2019/7., Fővárosi Ítéltábla 2.Mf.31.252/2020/7.). A sérelemdíj megállapításához a személyiségi jogi sérelmet jelentő többlettényállás szükséges, melyet felperes bizonyítani nem tudott. A felperes nem bizonyította, hogy 2016. május 18-án, jogviszonya megszűnése napján ténylegesen megpróbált bemenni a munkahelyére. Az emberi méltóságot az olyan magatartások sértik, amelyek megkérdőjelezzik a jogosult emberi mivoltát, illetve elmulasztják, megtagadják azt a minimális és kötelező tiszteletet, amely az embert pusztán emberi minősége alapján megilleti. Nem akadályozta felperest abban, hogy bemenjen a munkahelyére a jogviszony megszüntetésekor és a munkakör átadási kötelezettségét teljesítse. Az elsőfokú bíróság a Pp. 279. § (1) bekezdése követelményeinek maradéktalanul eleget tett, a tanúvallomások értékelését elvégezte, a tanúk manipulálása körében előadott fellebbezési vádak pedig visszautasította. A Pp. 294. § (6) bekezdése alapján a tanúk szembesítése nem kötelező, az szükség esetén rendelhető el.

[24] A bizonyítás eredménye alapján nem volt megállapítható, hogy a hivatalában, illetve, város 1-ben elterjedt pletyka a munkáltatói jogkör gyakorlójának tevőleges magatartása okán alakult ki, nem valósult meg a jó hírnév sérelmének azon esete, miszerint a felperesre vonatkozóan valótlan tényt állított, vagy híresztelt, illetve valós tényt hamis színben tüntetett volna fel. A felperesnek a munkaügyi kötelmet sértő, visszaélésszerű magatartása, amelyre a felmentését alapították, nem volt vitatható; a jóhírnév sérelmét csak a valóságnak nem megfelelő tényközlések valósíthatják meg.

[25] A törvényszék helyesen állapította meg, hogy az élet, testi épség, és egészséghez fűződő személyiségi jogsértés nem valósult meg, felperes sérelemdíj iránti igénye megalapozatlan. Felperes a perben a betegségei alátámasztására semmilyen orvosi vagy más okirati bizonyítékot nem tudott bemutatni, amely a felmondás körüli egészségi állapotának alátámasztására alkalmas; a perben pszichés betegségeire vonatkozóan folyamatosan ellentmondásosan nyilatkozott. Az aggálytalan szakvélemény rögzítette, hogy a felperesnél sem pánikbetegség, sem akut vagy poszttraumás stressz zavar kritériumai, nem álltak fenn és jelenleg sem állnak fenn, pszichiátriai betegségben, személyiségzavarban nem szenved, az általa felsorolt tünetek nem igazolódtak. Nem vitásan a felperest megviselte a felmondás ténye, azonban állapota - annak testi tünetei ellenére is - átmeneti jellegű volt; felperes egészségi állapotában a jogviszony megszüntetését követően jelentős, maradandó változás nem következett be. A betegség szintjét el nem érő átmenti szorongás, feszültségérzés, álmatlanság, mely gyógyszeres kezelés nélkül (meditációval) rendeződött, nem elegendő a személyiségi jog megsértéséhez. (Kúria Mfv.I.10.245/2018/4.) A felperes által az elsőfokú eljárásban nem kifogásolt videofelvétel a Pp. 266. § (2) bekezdése alapján köztudomású tényként figyelembe vehető volt, az elsőfokú ítélet indoklásában fellelhető esetleges elírások az érdemi döntésre kihatással nincsenek.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[26] A fellebbezés nem alapos.

[27] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 108. § (1) bekezdésében foglaltak alapján, kizárólag a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között vizsgálta felül, az ügyet tárgyaláson elbírálván. A felperes a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a jelen perben nem alkalmazható Pp. 369. § (3) bekezdés a) és c) pontjára alapította, azonban ez nem akadályozta az elsőfokú döntéssel szembeni fellebbezésnek a Kp. 99. § (3) bekezdés, 108. § szerinti elbírálását. A Kp. 2. § (4) bekezdése értelmében ugyanis a bíróság a fél által előadott kérelmeket, nyilatkozatokat nem alakszerű megjelölésük, hanem tartalmuk szerint veszi figyelembe, így a Pp. 369. § (3) bekezdésére hivatkozó fellebbezést a Kp. 109. § (2) bekezdésében meghatározott, az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatására irányuló kérelemnek tekintette, és – a fellebbezés korlátait szem előtt tartva – azt vizsgálta, hogy történt-e olyan jogszabálysértés, amely miatt az elsőfokú ítélet megváltoztatásának, vagy hatályon kívül helyezésének van helye.

[28] A fellebbezési eljárás kereteit – abszolút eljárási szabálysértés hiányában – rögzítendő, hogy a fellebbezésben előadott új tény és bizonyíték a Kp. 100. § (3) bekezdésében foglalt megszorítás miatt nem volt figyelembe vehető, így arra alaptalanul hivatkozott a felperes, hogy a biztonsági kamera-felvételek, és belépő-kártyahasználat adatai csatolásának elmulasztásával az alperes joggal való visszaélést valósított meg, illetve tanú 7 tanú által megismert perirat (jegyzőkönyv-kivonat) megküldésével az alperes a Ptk. 2:43. § e) pontjába ütközően járt el, hozzátéve, hogy ezen állításaihoz határozott kérelmet sem társított. Másfelől a másodfokú bíróság rámutat arra is, hogy a Kp. 100. § (1)-(2) bekezdésében foglalt együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis, ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti. A tartalmi elemek bármelyikének hiánya vagy fogyatékossága esetén ugyanis a másodfokú bíróság nem kerül abba a helyzetbe, hogy egzakt módon megismerhesse azt az okot vagy okokat, amelyek miatt a fél a jogerős határozatot jogszabálysértőnek tartja. Emellett a fellebbezési kérelem e tartalmi elemei meghatározzák a fellebbezési eljárás tartalmi és perjogi kereteit is (Kúria Kfv.VII.37.422/2020/8., Kfv.VII.37.651/2020/6.). A Kp. 99. § (1) bekezdése értelmében fellebbezést jogszabálysértésre, vagy az egységes joggyakorlattól való eltérésre hivatkozással lehet előterjeszteni; jogszabálysértésre hivatkozás esetén a hivatkozásnak konkrétan kell lennie; a jogszabálysértés ténye mellett a megsértett jogszabályhelyet is meg kell jelölni. A felperes az elsőfokú bíróság tényállásmegállapítási kötelezettsége alapjául szolgáló bizonyíték-értékelési tevékenységét, a per tárgyalása során megismert bizonyítékok, a tanúvallomások egybevetését és megfelelő értékelését vitató fellebbezési érveléséből csak azokat lehetett a Fővárosi Ítéltáblának vizsgálni, amely hivatkozásokhoz a felperes konkrét jogszabályhelyet megjelölve jogszabálysértést is társított. A Kp. 100. § (2) bekezdés b) pontja a fellebbezést megalapozó jogszabálysértést a jogszabályhely pontos megjelölésével éppen azért követeli meg, mert ez képezi később a Kp. 108. § (1) bekezdése alapján a másodfokú bíróság eljárásának korlátait, amelyet csak a hivatalból vizsgálandó kérdések törhetnek át. A másodfokú bíróság a tartalmilag körülírt, de konkrétan meg nem jelölt jogszabálysértés alapján nem vizsgálódhat.

[29] A Kp. 78.§ (1) bekezdés alapján alkalmazandó Pp. 279. § (1) bekezdése szerint a bíróság a perben jelentős tényeket a felek tényállításainak és perben tanúsított

magatartásának, valamint a per tárgyalása során megismert bizonyítékoknak és egyéb peradatoknak az egybevetése, egyenként és összességében történő értékelése alapján a meggyőződése szerint állapítja meg.

A Pp. 279. § (1) bekezdésében foglalt törvényi rendelkezés a bizonyítékok szabad mérlegelésének elvét rögzíti, amelynek alkalmazása során a bíróság egybevet, értékel és megállapít. Egybeveti a felek tényállításait, a perben tanúsított magatartásukat, valamint az általuk rendelkezésre bocsátott bizonyítékokat, majd ezeket egyenként és összességükben értékeli. Az egybevetés és értékelés alapján állapítja meg a perben jelentős tényeket, a tényállást. A bíróság által megállapított tényállás akkor felel meg az eljárásjogi jogszabályoknak, ha összhangban áll a periratokkal, okszerű és helyes következtetéseken nyugszik. Az alperes fellebbezésében sérelmezte ugyan, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat nem értékelte megfelelően, mert kizárólag az alperes által bejelentett tanúvallomásokra, illetve az aggályos szakértői véleményre alapítottan hozta meg ítéletét, és figyelmen kívül hagyta tanú 6, tanú 5, tanú 1 tanúvallomását, az alperes által a munkaügyi perben nem vitatott tényeket, azonban ebben a körben egyáltalán nem jelölte meg a Kp.-Pp. egyik rendelkezését sem, tehát nem jelölt meg konkrét, a bizonyítékok mérlegelésére vonatkozó jogszabálysértést. A fellebbezési határidőben benyújtott és figyelembe vehető kérelmében a Kp. 78. §-át az anyagi jogerőhatással összefüggő érvelésénél és a szubjektív szempontok alapján mérlegelt okiratokra nézve vitatta. A jogszabálysértés nélkül vitatott állításai alapján tehát nem állapítható meg jogszabálysértés, az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás és jogi következtetés a fellebbezési eljárásban is irányadó.

[30] Mindezek után a másodfokú bíróság rögzíti, hogy a felperes kormánytisztviselői jogviszonya jogellenes megszüntetésével összefüggően, elévülési időn benyújtott keresettel a Kttv. 190. § (3) bekezdés c) pontja alapján közvetlenül a bíróság előtt érvényesíthette a személyiségi jogai megsértésére alapított sérelemdíj iránti igényét a munkáltatóval szemben (Kf.VII.39.797/2020/6.). Tény, hogy a felmentés jogellenessége tárgyában korábban lefolytatott jogvita (KDB eljárás) és peres eljárás eredményeként a Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 4.Kf.650.301/2019/6. számú jogerős ítéletével a méltatlanságra alapított munkáltatói intézkedés jogellenességét megállapította és jogkövetkezményeként az alperes által fizetendő átalánytérítés összegét 18 havi illetményének megfelelő 4.993.200 forintban határozta meg. Ki kell emelni azonban azt, hogy a sérelemdíj iránti igényt önmagában többlet tényállás nélkül nem alapozza meg a közszolgálati jogviszony jogellenes azonnali hatályú megszüntetése. Az elsőfokú eljárásban tehát azt kellett vizsgálni, hogy az alperesi munkáltató a jogviszony megszüntetése során, vagy azzal kapcsolatban a felperes emberi méltóságát, jó hírnevét, vagy élet, testi épség és egészségét sértő módon járt el. A Ptk. 2:52. § (1) bekezdése alapján az követelhet sérelemdíjat az őt ért nem vagyoni sérelemért, akit személyiségi jogában megsértenek. E rendelkezésből kitűnik, hogy a sérelemdíj megállapításának feltétele a személyiségi jog megsértése (jogellenesség) és a nem vagyoni sérelem. Ugyanezen § (2) bekezdése szerint a fizetésre kötelezés további feltételei megegyeznek a kártérítési felelősség szabályaival, így a felelős személy meghatározására, a kimentés módjára vonatkozó rendelkezéssel. Személyiségi jogsérelem esetén a felelősség feltétele a jogellenes magatartás és a sérelem közötti okozati összefüggés, valamint a munkáltató kárfelelősségének megállapítása, illetve a felperes oldalán bekövetkezett joghátrány.

[31] A Fővárosi Ítéltábla elsőként az emberi méltóságot sértő munkáltatói magatartással összefüggésben a felperesnek az épületbe való 2016. május 18-i bejutása és személyes tárgyai elvitele kapcsán a jogszabálysértéssel alátámasztott fellebbezési kifogásait vizsgálta, amely hivatkozásai az alábbiak miatt nem vezettek eredményre. A felperes alaptalanul hivatkozott az alperesi tanúk elfoglaltságára, mert a bírói gyakorlat alapján arra

önmagában a tanúk alperessel fennálló munkaviszonyából (közszolgálati jogviszony) nem lehet következtetni. A tanú elfoglaltsága, vagy elfoglalatlansága nem eljárási kérdés. A tanú köteles igazat mondani, de nincs olyan kötelezettsége, hogy az eljárásban elfoglalatlan legyen. A tanú esetleges elfoglaltságát a vallomás tartalma alapján, a bizonyítékok értékelése során, a tényállás megállapítása körében lehet megállapítani (Kfv.VI.37.838/2018/10.). tanú 7 a 2021. július 13-án megtartott tárgyláson elismerte, hogy a tárgyalási jegyzőkönyv kivonatát előzetesen megkapta, ezért vallomását az elsőfokú bíróság a bizonyítékok értékelésénél – helytállóan – nem vette figyelembe. Az alperes által bejelentett többi tanúnál ilyen körülmény azonban nem merült fel, a felperes maga is csupán „erősen vélelmezte” a tanúk alperes általi befolyásolását, azonban azt semmivel nem támasztotta alá. tanú 4 és tanú 8 tanúvallomásukban nyilatkoztak elfoglalatlanságukról, az elsőfokú tárgyalási jegyzőkönyvek nem a tanúvallomások szó szerinti rögzítésével készültek, ezért nem volt megállapítható, hogy a tanú milyen tartalommal feltett kérdésekre válaszolt. Ezért a felperesi érvelés nem foghatott helyt. A feleket terhelő, Kp. 3. § (1) bekezdésben foglalt jóhiszemű eljárási kötelezettség nem sérült és tanú 7 tanúvallomásának mellőzése nem hatott ki a többi tanúvallomás bizonyító erejére, a Kp. 6. §, 36. § (1) bekezdés 1) pont alapján alkalmazható Pp. 4-5. § egyes rendelkezései megsértése a felperesi hivatkozások alapján sem volt megállapítható.

[32] A Kttv. 85. § (4) bekezdés a) pontja a kormánytisztviselők összeférhetetlenségére vonatkozó szabályozás. Az összeférhetetlenségi szabályok célja annak biztosítása, hogy a közszolgálati tisztviselő eleget tudjon tenni a befolyástól mentes, pártatlan tevékenység végzésére vonatkozó törvényi kötelezettségének. A közszolgálati tisztviselői minőséggel való összeférhetetlenség a személyes (családi) kapcsolatokra, a politikai és a gazdasági okokra visszavezethető kizárást előíró szabályokra oszlik. Emiatt a felperes tévesen állította, hogy a méltatlanságon alapuló felmentésre tekintettel a fenti szabályozás kizárta a közszférában való elhelyezkedés lehetőségét. Az elsőfokú bíróság szerint a felperesre a megjelölt szabályok amiatt nem voltak alkalmazhatóak, mert azok csak a már fennálló közszolgálati jogviszonyra terjednek ki. A másodfokú bíróság azonban a törvényszék fenti indoklásával a következők miatt nem értett egyet. Az összeférhetetlenségi szabályok az elsőfokú ítéleti indoklástól eltérően, amiatt nem voltak alkalmazhatóak, mert a Kttv. 84-87. §-ok nem a méltatlanság miatti foglalkoztatást kizáró normák. A felperes 2016. május 18-i felmentésekor a Kttv. szabályai nem írtak elő foglalkoztatási korlátozást, azt a 2019. január 1-jétől hatályos kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Kit.) 117. § (6) bekezdése vezette be arra a foglalkoztatottra, akinek jogviszonya érdemtelenység [Kit. 107. § (2) bekezdés a) pont] miatt került megszüntetésre és ennek értelmében a megszűnésétől számított három évig kormányzati szolgálati jogviszonyt nem létesíthet. Emellett a peradatok sem támasztották alá, hogy a felperessel azért nem létesítettek közszolgálati jogviszonyt, vagy egyéb foglalkoztatási viszonyt, mert az alperesnél fennálló jogviszonya méltatlanság miatt felmentéssel szűnt meg, illetve a munkáltató tevőleges magatartása nem volt azonosítható.

[33] A másodfokú bíróság utal arra, hogy a felperes közszolgálati jogviszonyának jogellenes megszüntetése jogkövetkezményeként – a munkaügyi bíróság által – a Kttv. 193. § (5) bekezdése alapján megállapított átalánykártérítésnél figyelembe vett szempontok között a felperes elhelyezkedési nehézségei is értékelésre kerültek. A Kttv. 193. §-ban szabályozott jogkövetkezmény a kártérítés átalány jellegére figyelemmel, bizonyítás útján nem állapítható meg, ezért annak összegét az eljáró bíróság az eset összes körülményének mérlegelésével, szabad belátása szerint határozhatta meg és ekörben figyelembe vette, hogy a felperes méltatlansága miatt a közszférában elhelyezkedni nem tudott, később egy ügyvédi irodánál dolgozott minimálbér ellenében. Az elsőfokú bíróságot a munkaügyi bíróság által az átalánykártérítés mértéke körében szabad belátása szerint értékelt körülmények azonban, jelen

közigazgatási, közszolgálati tárgyú perben nem kötötték. Miután az felperes nem bizonyította munkáltató emberi méltóságát sértő jogellenes magatartását, - a munkahelyre való bejutás megakadályozását és személyes tárgyai összepakolását, valamint azok emberi méltóságot sértő kezelését, és elhelyezkedése tevőleges megakadályozását - ezért az ilyen jogalapon előterjesztett sérelemdíj-igényt az elsőfokú bíróság helyesen utasította el. A hivatkozott EBH170. 2008. számú eseti döntés eltérő jogi helyzetre vonatkozott, mivel azon ügy felperes még jogviszonyban állt a munkáltatójával, ekként nem tényállásazonos ügyről van szó.

[34] A felperes a jóhírnévhez való személyiségi joga megsértése körében azt állította, hogy 2016. május 23-i állománygyűlésen és azt megelőző osztályvezetői értekezleten a munkáltató tájékoztatta a munkavállalókat a jogviszonyának méltatlanság címén való megszüntetéséről, amely információ elterjedt az alperesi hivatalban és a megyében; a róla elterjedt negatív értékítélet pedig a munkaügyi bíróság jogerős döntése folytán valótlannak bizonyult.

[35] Helyesen indult ki az elsőfokú bíróság annak vizsgálatából, hogy a felperesről elterjedt negatív tartalmú szóbeszéd betudható-e alperes jogellenes magatartásának. Ennek megállapításához pedig azt kellett volna bizonyítani a felperesnek, hogy a felmentés indokának és jogcímének munkatársakkal való közlése, azaz a méltatlanságának híre, és kifejezetten ezen ok nevesítése, a munkáltatótól származott. Az elsőfokú bíróság a bizonyítást a szükséges terjedelemben lefolytatta, hatályon kívül helyezést indokoltá tévő lényeges eljárási szabálysértést nem követett el, a rendelkezésre álló adatokat okszerűen mérlegelte, a megállapított tényállástól eltérés a rendelkezésre álló adatok alapján nem indokolt. A másodfokú bíróság a tanúk elfogultságára vonatkozó érvelést, indokai megismétlése nélkül a fentebb kifejtettek alapján nem találta megalapozottnak.

[36] A Fővárosi Ítéltábla a jogszabálysértés megjelölésével kifogásolt tanú 5 és tanú 4 szembesítésének elmaradását nem tartotta szükségesnek, és annak elmaradása az ügy érdemére sem hatott ki, emiatt a másodfokú eljárásban sem volt szükség a bizonyítás ilyen irányú kiegészítése. A Pp. 294. § (6) bekezdése alapján, ha tanú vallomása más tanúnak vagy a személyesen meghallgatott félnek az előadásával ellentétben áll, az ellentét tisztázását szükség esetén szembesítéssel kell megkísérelni. Figyelemmel arra, hogy a tanúkat nem egy tárgyaláson hallgatták meg, és szembesítésüket a felek egyike sem indítványozta, az elsőfokú bíróság pedig ennek az eljárási cselekménynek az elmaradása nélkül is eleget tudott tenni a tényállásmegállapítási és indoklási kötelezettségének, a szembesítés szükségessége nem merült fel. A peradatok szerint a felperes képviselője mindkét tanú meghallgatásán jelen volt, a tanúkhöz kérdéseket intézett, a tanúvallomások valóságtartalmát nem vitatta, észrevételében nem kérte a tanúk szembesítését és együttes meghallgatását sem. Ennélfogva a Pp. 294. § (6) bekezdése szerinti „szükség esetén” fordulat nem állt fenn, erre tekintettel a fellebbezési eljárásban indítványozott szembesítésnek nem adott helyt a másodfokú bíróság, azt, mint szükségtelent mellőzte.

[37] A Pp. 346. § (5) bekezdése értelmében a jogi indokolás tartalmazza az ítélet alapjául szolgáló jogszabályokat és szükség esetén azok értelmezését, a megállapított tényekre vonatkozó bizonyítékokat azokkal a körülményekkel együtt, amelyeket a bíróság a bizonyítékok mérlegelésénél irányadónak vett, a tények megállapításának egyéb körülményeit, továbbá azokat az okokat, amelyek miatt a bíróság valamely tényállítást nem talált bizonyítottnak, vagy amelyek miatt a felajánlott bizonyítást mellőzte. Ezzel összefüggésben a Fővárosi Ítéltábla kiemeli, hogy az elsőfokú bíróság indoklási kötelezettségének eleget tett, ítéletében kifejtette, hogy milyen körülményeket értékelt döntése meghozatalakor, rögzítette jogi álláspontját, amelyet megfelelően megindokolt. Azt, hogy az állománygyűlésén, ahol a munkavállalók nagy számban vettek részt mi hangzott el, olyan tanúk tudják bizonyítani, akik részvételük folytán közvetlenül hallották elhangzott

tájékoztatást. A felperes által bejelentett tanúk közül tanú Son kívül más nem lehetett jelen. Ehhez képest alperes által bejelentett tanúk mindegyikének közvetlen tudomása lehetett a munkáltatónál történt releváns eseményekről, azáltal, hogy a perbeli időszakban az alperesnél dolgoztak, akik a felperes állításait nem erősítették meg. A Pp. 265. § (1) bekezdése szerint törvény eltérő rendelkezése hiányában a perben jelentős tényeket annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valósnak fogadja el, továbbá a bizonyítás elmaradásának vagy sikertelenségének a következményeit is ez a fél viseli. A peres eljárásban a bíróság több alkalommal is a Pp. 265. § (1) bekezdésének megfelelő kioktatást nyújtott a felek számára. A felperesnek állt érdekében az alperes jóhírnév sértő magatartásának bizonyítása, így neki kellett volna állításait kétséggkívül bizonyítani, amelynek elmaradása a terhére esett, és a keresete elutasítását eredményezte.

[38] A felperes emberi méltóság megsértése és az élet, testi épség és egészségsértés körében állított, de az elterjedt negatív pletykára alapított elhelyezkedési nehézsége és megváltozott egészségi állapota, személyisége stb. miatti sérelemdíjra irányuló keresete a munkáltató jogellenes és tevőleges magatartása hiányában nem megalapozott.

[39] A perbeli ügyben –, mint ahogy azt az elsőfokú ítélet is részletesen kifejtette – a perbeli adatok nem támasztották alá, hogy az azonnali hatályú felmentésben foglaltak (a felperes méltatlansága) az alperes magatartása miatt kerültek nyilvánosságra. A felperes az őt terhelő bizonyítási kötelezettség ellenére nem tudta igazolni, hogy a munkatársak, illetve a lakóhelyén élők az alperestől szereztek tudomást az azonnali hatályú felmentés indokáról, illetve annak tartalmáról. Amennyiben a személyiségi jogsérelem ténylegesen megvalósult, ez esetben sem volt bizonyított az alperes magatartása és a sérelem közötti okozati összefüggés, ez pedig nem vonhatja maga után a munkáltató sérelemdíj fizetési kötelezettségét.

[40] A felperes az élet, testi épség és egészség személyiségi jogának sérelmét okozó jogellenes munkáltatói magatartást a valótlannak bizonyult felmentésre hivatkozva állította elsődlegesen. Azt is előadta, hogy a belső ellenőrzés eredményéről tájékoztató, méltatlanságára okot adó felmentés indokaival szembeni – 24 órán belüli – védekezés előterjesztésére felhívó levél folytán pánikroham, rosszullét tört rá. Az elhúzódó pszichés betegségei körében hivatkozott még a róla kialakult negatív értékítéletből fakadó elhelyezkedési nehézségek, pletykák, barátok eltávolodására, mint kiváltó okra; végül a fellebbezésében azt is állította, hogy az állapotának kialakulásában és fenntartásában szerepet játszott az, hogy az alperes belekényszerítette egy hosszú, évekig tartó pereskedésbe. A másodfokú bíróság hangsúlyozza, hogy az elhúzódó munkaügyi per nem tudható be az alperes jogellenes magatartásának; a közszolgálati jogvitához és jogorvoslathoz való Alaptörvényben is biztosított jogokkal a felek törvényesen élhetnek. Alaptalanul állította a felperes, hogy az alperes a munkaügyi per során jogellenesen járt el, ugyanis a vele szemben érvényesített igényt illetően a perben eljárási jogaival élve védekezhett, a keresettel szembeni álláspontját képviselhetette, ennek során lefolytatott bizonyítási eljárásban jogszerűen vehetett részt, annak felpere által csak állított elhúzódása az alperesnek nem róható fel, ilyet a felperes sem igazolt. A korábban írtak szerint pedig nem került bizonyításra, hogy a felperesről kialakult pletykát, negatív megítélését vagy a méltatlansága miatti foglalkoztatás megtagadását a munkáltató tevőleges magatartása okozta.

[41] Az élet, testi épség és egészséget sértő személyiségi jogsérelem körében az elsőfokú bíróság a kirendelt szakértő által többször kiegészített szakvéleményt vette elsődlegesen alapul, amely nem támasztotta alá a sérelemdíjat megalapozó személyiségi jogsértést.

Az elsőfokú bíróság a Pp. 317. §-nak megfelelően tájékoztatta a feleket szakértő alkalmazásának szükségességéről a felperes egészségromlásra, egészségsérelemre alapított igénye és tényállítása okán. Helyesen hagyta figyelmen kívül a Pp. 302. §-a megsértésével

indítvány nélkül a peranyaghoz csatolt tanú 2 és tanú 3 „magánszakértői” véleményét a Pp.316.§ (3) bekezdése alapján. A felperes a perben és a fellebbezésében is a Pp. XXI. fejezetben foglalt rendelkezések megsértésével benyújtott magánszakértői vélemények megállapításaira hivatkozással igyekezett cáfolni a szakvéleményben foglaltakat. A Pp. 316.§ (3) bekezdés értelmében a törvény rendelkezése ellenére vagy a jelen fejezetben foglalt rendelkezések megsértésével benyújtott magánszakértői vélemény a perben bizonyítékként nem vehető figyelembe. A másodfokú bíróság hangsúlyozza, hogy a jogszabálysértő módon csatolt magánszakértői vélemények megállapításai a szakértői vélemény helyességét nem cáfolják, azzal ellentétes megállapításai a szakvéleményt nem teszik aggályossá.

[42] A felperes egészségsérelemmel összefüggő igénye vizsgálatánál kiemelt jelentősége volt, hogy a 2016. május 18-i közszolgálati jogviszonyának megszüntetését követően állított állapotára és betegségei alátámasztására semmilyen korabeli orvosi dokumentum, okirati bizonyíték nem állt rendelkezésre, az első adat 2020. augusztus 26-án tanú 2 szakpszichológusnál való megjelenése, annak érdekében, hogy a felperes pszichés állapotáról magánszakértői véleményt adjon. Ebből eredően a felperes vizsgálatára, meghallgatására és a peranyagra épített szakvélemény megállapításai cáfolatára és megdöntésére a felperes nem tudott olyan alkalmas bizonyítékot szolgáltatni, amely annak valóságát kétségesse tenné, vagy aggályosságát eredményezné. Az elsőfokú bíróság részletes indoklásában kifejtette, hogy a szakértői véleményt, mely okok folytán találta alkalmasnak annak megállapítására, hogy a felperes egészségséreleme nem következett be. A szakvélemény részletesen megválaszolta, hogy a felperes pszichiátriai betegségben, személyiségzavarban nem szenved, az esemény idején rövid ideig tartó szomatizációs, szorongásos-depresszív tünetekkel járó alkalmazkodási zavar fennállhatott, amely az igazságügyi pszichológusi szakértő által is tesztekkel alátámasztott személyiségében rejlő tényezőknek is tulajdonítható. Akut stressz vagy poszttraumás stressz zavar, pánikbetegség nem volt igazolható, a depresszió egyik foka (enyhe-súlyos) sem volt megállapítható, pszichopatológias elváltozást a felmondás nem okozott. Az elsőfokú bíróság a 011112/3.PP-6/2021. sorszám alatt írásban előterjesztett szakvélemény kiegészítésével, a szakértő tárgyaláson való meghallgatásával a szakvélemény hiányait, illetve annak kiegészítésre szoruló megállapításait tisztázta, továbbá elrendelte a szakértő ismételt szóbeli meghallgatását tanú 3 felperest kezelő tanú meghallgatásával egyidejűleg. Ekkor meghallgatott tanú előadása sem cáfolta a szakértői megállapításokat, ugyanis nyilatkozata szerint a felperesnél a munkaviszony megszűnése miatti elutasítás következtében kialakult önértékelési állapot, a felperesnél jelenleg fennálló krónikus hangulatzavar és elhúzódó depresszió; a trauma másodlagos lecsengése az, hogy nem talált új munkát, ami egyre jobban beszűkítette őt, toltá ebbe az állapotba; nem lenne ebben az állapotban, ha a munkahely elvesztését követően talált volna egy új munkahelyet, amelyben megbecsülést érez; állapotára kihatott a veszélyeztetett terhessége, a szülése, a mióma és az is, hogy a megyében a közsférában nem tudott ez után elhelyezkedni; felperes életében strukturális változást okozott a felmondás, amely kihat a gyerekekkel való kapcsolatára, illetőleg a kapcsolattartásának módjára is belejátszott, illetve belejátszhat a felperes érzékeny személyisége is (94. sorszámú jegyzőkönyv). Mindezek alapján az elsőfokú bíróság a bizonyítékok helyes mérlegelésével állapította meg, hogy a közigazgatásban 12 éve szocializálódott és karriert tervező jogásznak az azonnali hatályú felmondás rossz érzést, a jövőtől való félelmet okozhatott, ami nyilvánvalóan hátrányosan érintette és rövid ideig tartó szorongásos állapotot idézett elő, ugyanakkor a jogviszonyának megszüntetése mentális zavart, depressziót nem eredményezett, erre vonatkozó orvosi dokumentáció hiányában sem állapítható az meg. A felperes részletesen ismertetett élethelyzete (jogi szakvizsga letétele, ügyvédként történő elhelyezkedés, gyermekvállalás) által is igazoltan az átmenti szorongás után új életet kezdett. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság a figyelembe vehető bizonyítékok és az aggálytalan szakvélemény egyenként és összességében való értékelésével

megállapított helyes tényállás alapján felperes egészségsérelmén (egészségromlás, életminőség tartós romlása) alapuló keresetét, annak megalapozatlansága miatt tévedés nélkül utasította el.

[43] A felperes az igazságügyi szakértő kizárását megtagadó döntés elleni fellebbezésben alaptalanul kifogásolta a Kp. 2. § (2) bekezdés és 3. § (1)-(2) bekezdésekben foglalt jóhiszemű és tisztességes eljárás elveinek szakértő általi megsértését a szakvélemény kiegészítésében foglalt és a szakértő szóbeli meghallgatása során tett megnyilvánulásai miatt. Helyesen rögzítette az elsőfokú bíróság, hogy a Kp. 2. § (2) bekezdés a tisztességes eljáráshoz való jog és a hatékony jogvédelem, valamint a koncentrált és költségtakarékos per bíróság általi biztosítását előíró alapelvek, míg a Kp. 3. § (1)-(2) bekezdéseinek sem a tanúk vagy a szakértő a címzettjei, hanem a felek. Mindemellett megjelölte a szakértő elfogultságát, amelynek alátámasztására a Szktv. 45. § (2) bekezdésre és 47. § (6) bekezdésre, és a Pp. 316. § (1) bekezdésre hivatkozott, és kérte az aggályos szakvélemény mellőzését.

[44] A Pp. 301. § (1) bekezdés a) pont alapján szakértőként nem járhat el, akire a 12. § a)-c), e) vagy f) pontjában meghatározott kizáró ok áll fenn. A 12.§ f) pont szerint a per elintézéséből ki van zárva, és abban, mint bíró nem vehet részt az, akitől az ügy tárgyilagos megítélése egyéb okból nem várható. A felperes az elsőfokú ítélet [193] és [210] bekezdéseit vitatva sérelmezte az elsőfokú bíróság szakértő kizárását megtagadó indokait. A másodfokú bíróság rámutat arra, hogy a szakértő kizárása megtagadását az elsőfokú ítélet [190]-[214] bekezdései indokolják, nem csupán a felperes által abból kiragadott hivatkozások. A Fővárosi Ítéltábla az abban foglaltakkal egyetértve nem találta megalapozottnak a felperes fellebbezését a szakértő elfogultságára nézve. A felperes által kifogásolt szakvéleménynek az írásbeli kiegészítésében a felperes észrevételeire adott, és felperes által sérelmezett válaszai a szakértőnek a 92. és 94. számú jegyzőkönyven rögzített bírósági meghallgatása során, valamint az elfogultságról tett nyilatkozatában is tisztázást nyertek. A szakvéleményből megállapíthatóan a feltett kérdésekre válaszolva, jogkérdésben való állásfoglalás nélkül nyilatkozott a felperes pszichés egészségi állapotáról. A felperes által a szakértő írásbeli kiegészítéséből és a tárgyaláson tett nyilatkozatából kiragadott, személyeskedőnek ítélt egyes szófordulatai a szöveggörnyezetből kiragadva önmagukban nem értékelhetők, összességében a szakvélemény tartalma, a szakértő kérdésekre adott válaszai, elfogultatlanságáról tett és a tárgyalási nyilatkozatai alapján kizárása nem indokolt. Miután rendelkezésre állt kizárni szükségtelen kirendelt szakértői nyilatkozat, amelyet a másodfokú bíróság is aggálytalannak értékelt, így a felperesnek a másodfokú bírósági eljárásra is értelmezhető szakértői bizonyítási indítványának nem adott helyt, azt mellőzte.

[45] Mindezek alapján helyesen következtetett az elsőfokú bíróság arra, hogy a rendelkezésre álló peradatok alapján a méltatlanság miatt alkalmazott felmentéssel összefüggő, betegség szintjét el nem érő átmeneti szorongás, feszültségérzés nem elegendő a személyiségi jogsértés megállapításához, amelynek értékelésére pedig a munkaügyi bíróság által, a Kttv. 193. § (5) bekezdése alapján alkalmazott átalánykártérítés mértékében került sor. Emlékeztet a Fővárosi Ítéltábla is arra, hogy a kormánytisztviselői jogviszony jogellenes megszüntetése iránti másodfokú peres eljárásban a felperes előadása szerint a felmentés jelentős anyagi kárt és személyiségi jogsértést eredményezett számára; lelki és pszichés teherrel járt. A Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság más szemponttal együtt értékelte azt a munkáltató által nem vitatott tény is, hogy a felperesnek a munkáltató eljárása pszichés terhet jelentett és a hivatkozott körülményeket összességében mérlegelve a 18 havi illetménynek megfelelő összegű átalánykártérítést nem találta eltúlzottnak (4.Kf.650.301/2019/6.).

[46] Az elsőfokú bíróság által bizonyítékként értékelt - a szakvéleményben említett -, felperes 2016. júliusában a Irodahálózatnál ellátott munkavégzésre utaló videofelvétel a

hivatalból elrendelhető bizonyítás hiányában, és ezáltal a Kp. 78. § (5)-(6) bekezdése megsértés okán nem volt figyelembe vehető, emiatt az elsőfokú ítélet [239] bekezdésében foglalt indokolást a másodfokú bíróság mellőzte. A mellőzött rendelkezés azonban nem tekinthető az ügy érdemére kiható súlyos eljárási szabálysértésnek, és ennek figyelembevétele nélkül is megállapítható volt, hogy a felperes a 2016. augusztus 22-én megszűnt álláskeresői járadék folyósítását követően 2016. szeptembertől ügyvédi irodában dolgozott. A felperes következtlenül, önmagával is ellentétbe kerülve nyújtotta be a fellebbezéshez a Irodahálózatnál ellátott tevékenységére vonatkozó, az Alapítvánnyal kötött együttműködési megállapodást, amelynek benyújtását a másodfokú bíróság a Kp. 100. § (4) bekezdésére hivatkozással elfogadta a Kp. 78. § (5)-(6) bekezdéseinek a videofelvétel tekintetében megállapított jogszabálysértés igazolására. Ugyanakkor az így csatolt okirati bizonyítéki is megerősítette, hogy a felperes a jogviszony megszüntetését követően – az által állított lelki- és egészségi állapota ellenére – képes volt jogi tanácsadó munkára és erről be is tudott számolni a médiának. E bizonyíték nélkül értékelhető tény volt, hogy 2016. szeptemberétől már visszatért a munka világába.

[47] Ugyancsak nem hatottak ki az ügy érdemére a felperes által kifogásolt elsőfokú ítéletben fellelhető elírások és pontatlanságok, amelyekre vonatkozó vitatást a másodfokú bíróság részben elfogadott. A felperes osztályvezető-helyettesi munkakörét azonban a peradatok nem támasztották alá, a munkaügyi bíróság előtti eljárásban figyelembe vett munkakör a jelen per bíróságát a Pp. 263. § (2) bekezdés és 264. § alapján nem köti. A Pp. 263. § (1) bekezdés alapján a bíróság a perben – törvény eltérő rendelkezése hiányában – alakszerű bizonyítási szabályokhoz, a bizonyítás meghatározott módjához vagy meghatározott bizonyítási eszközök alkalmazásához nincs kötve, szabadon felhasználhatja a felek előadásait, valamint minden bizonyítékot, amely a tényállás megállapítására alkalmas. Ennek megfelelően elfogadta továbbá a felperes által igazolt táppénz időtartamát, az elsőfokú ítéletben hibásan rögzített KDB határozatban megállapított átalánykártérítés összegét, a jogi szakvizsga helyes időpontját, az álláskeresői járadék folyósításának helyes időtartamát. A felperes pszichés állapotára vonatkozó nyilatkozatai azonban a hosszan tartó elsőfokú peres eljárás során valóban szerte ágazóak és többször ellentmondásosak, illetve egymástól eltérő tartalmúak voltak, az idevágó pontatlanság nem alapos, a felperes folyamatosan változó előadásához igazodást követő.

[48] Az anyagi jogerőhatás körében előadottakkal a másodfokú bíróság is részben egyetértett. A Kp. 96. § szerint a közigazgatási tevékenység jogszerűségének vizsgálata tárgyában hozott ítélet jogereje kizárja, hogy ugyanazon közigazgatási tevékenység jogszerűségének vizsgálatára a felek vagy az érdekeltek új keresetet indíthassanak vagy azt egyébként vitássá tehessek. Miután a felmentés jogellenessége tárgyában a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) szabályai szerint folytatták le az eljárást, ezért a régi Pp. 229. § (1) bekezdése szerinti anyagi jogerő szabályt is figyelembe véve rögzítendő, hogy a keresettel érvényesített jog tárgyában hozott ítélet jogereje kizárja, hogy ugyanabból a tényalapról származó ugyanazon jog iránt ugyanazok a felek – ideértve azok jogutódait is – egymás ellen új keresetet indíthassanak, vagy az ítéletben már elbírált jogot egymással szemben egyébként vitássá tehessek (anyagi jogerő). Ezek – az új kódexekben változatlanul meglévő – rendelkezések azt zárják ki, hogy a felperes közszolgálati jogviszonyának jogellenes megszüntetését ismét vitássá tegye. Miután a felperes a felmentés jogellenessége iránti perben sérelemdíjat nem igényelt, így ezzel az anyagi követelésével elévülési határidőben fordulhatott a bírósághoz. A jelen per bíróságát a munkaügyi perben hozott jogerős ítéleti döntés, tehát a felmentés jogellenessége és annak jogkövetkezményeként megítélt átalánykártérítés annyiban köti, hogy e tárgyban új döntés nem hozható, azonban a sérelemdíj iránti peres eljárásban a lefolytatott eljárás eredményeként megállapított tényállás, a munkáltató személyiségi jogot sértő magatartása alapján kellett

kereset megalapozottságáról dönteni. Az elsőfokú bíróság helyesen vizsgálta tehát a felperes által megjelölt személyiségi jogsérelem bekövetkezését és a sérelemdíj megállapíthatóságát, ennek során pedig a felek tényállításai, magatartásuk, és a rendelkezésre bocsátott bizonyítékok értékelése alapján juthatott a munkaügyi perben megállapított tényállástól eltérő, - nem a munkaviszony jogellenességét és annak jogkövetkezményét érintő - következtetésekre.

[49] Bár a felperes a Kp. 131. § (3) bekezdés és a Pp. 21. § (1) bekezdés megsértését állítva kifogásolta az elsőfokú bíróság által megállapított pertárgyérték és a perköltség összegét, azonban erre irányuló határozott fellebbezési kérelem előterjesztése hiányában a másodfokú bíróság ekörben nem vizsgálódhatott.

[50] A kifejtettek alapján a fellebbezésben foglaltak a törvényszék által megállapított alaptalan kereset cáfolatára és megdöntésére alkalmatlannak bizonyultak, érdemben helytálló értékelést nyert az elsőfokú ítéletben a releváns tények köre az alkalmazandó jog tükrében, ezért a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 109. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

[51] Az alperes perköltséget a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 4. § (1) bekezdésre utalással számította fel, amely alapján a 3. § (2) bekezdés a) pontjára, valamint (5) bekezdésre figyelemmel a másodfokú bíróság az alperes pernyertessége folytán a felperest kötelezte a Kp. 99. § (3) bekezdés és 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdésének megfelelően, a pertárgyérték és a kereseti kérelem korlátaira tekintettel, annak alperes javára történő megfizetésére.

[52] A felperes munkavállalói költségkedvezménye révén a feljegyzett, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. § (1) bekezdése szerinti illetékalap után annak 46. § (1) bekezdése szerinti mértékkel számított 720.000 forint fellebbezési eljárási illetéket állam általi viseléséről a másodfokú bíróság a Kp. 99. § (3) bekezdése és 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 102. § (6) bekezdésére figyelemmel rendelkezett.

[53] Az alperes névváltozása az Alaptörvény 2023. január 1. napjával hatályba lépett tizenegyedik módosítás F) cikk (2) bekezdésén és a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény 2. § (4) bekezdésén alapul.

[54] Az ítélet ellen fellebbezésnek a Kp. 99. § (1) bekezdése szerint nincs helye.

Záró rész

Budapest, 2023. június 21.

dr. Robotka Imre s.k.	dr. Stumpf-Rádai Ágota s.k.	dr. Rác Krisztina s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró